

වගාලාප අර්ථගැන්වීමෙහිලා චීන සහ සිංහල භාෂාවන්හි
ස්ථානවාචී ආදේශක පදවල ප්‍රකරණබද්ධ භාවිතය

The contextual use of place deixis in Chinese and Sinhala
Languages to interpret utterances

තෙරිපැහැ උපනන්ද හිමි

Abstract

Many of present linguistic researches have given their attention to the context of Languages. Place deixis what it is a set of special words has been selected for this study. The aim is to study place pronouns linguistically in relation to Chinese and Sinhala languages. The study was done under the Qualitative research method. According to the Qualitative research method, primary and secondary data was collected. Written source and the internet have been used to collect secondary data. Primary data was collected through discussion and direct observation. It is recognized that place pronouns are an important field of study in clarifying the limitations of semantics and pragmatics at the end of the study through place pronouns in Chinese and Sinhala languages. Analysing pronouns under the place pronouns in semantics is concluded to be a more logical and meaningful method. It is revealed that there are dissimilarities quantitatively, qualitatively, and grammatically with a comparison of place pronouns in Chinese and Sinhala languages. It is emphasized that is essential to pay attention to the contextual use of personal pronouns when studying and analyzing a language.

Keywords:- Applied Linguistics, Chinese Language, Contextual, Linguistics, Place Deixis, Pragmatics

සාරසංක්ෂේපය

භාෂා අධ්‍යයන අතර ප්‍රකරණාර්ථ පිළිබඳ කෙරෙන පර්යේෂණ බොහෝ වාග්විද්‍යා පර්යේෂකයන්ගේ අවධානයට යොමුව තිබේ. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා භාෂාවන්හි සුවිශේෂී වචන කුලකයක් වන ස්ථානවාචී ආදේශක තෝරාගනු ලැබීය. ස්ථානවාචී ආදේශක පිළිබඳ වාග්විද්‍යාත්මක මුහුණුවරකින් චීන භාෂාව සහ සිංහල භාෂාව ඇසුරින් කරුණු අධ්‍යයනය කිරීම අරමුණ වේ. අධ්‍යයනය ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දත්ත රැස් කරනු ලැබීය. ද්විතීයික දත්ත රැස් කිරීමට ලිඛිතමය මූලාශ්‍රය හා අන්තර්ජාලය භාවිත කරනු ලැබීය. සාකච්ඡා හා සෘජු නිරීක්ෂණ යටතේ ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කෙරිණි. පර්යේෂණය අවසානයේදී, චීන භාෂාව සහ සිංහල භාෂාව ඇසුරින් ස්ථානවාචී ආදේශක, ප්‍රකරණ විචාරයෙහි සහ අර්ථ විචාරයෙහි සීමාවන් පැහැදිලි කිරීමෙහිලා වැදගත් අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයක් බව හඳුනා ගැනෙයි. ප්‍රකරණ විචාරය යටතේ ස්ථානවාචී ආදේශක වශයෙන් ඒවා විග්‍රහ කිරීම වඩාත් තාර්කික සහ අර්ථවත් ක්‍රමවේදයක් ලෙස නිගමනය කෙරෙයි. චීන සහ සිංහල භාෂාවල ස්ථානවාචී ආදේශක වචන සන්සන්දනයේදී, ඒවා ප්‍රමාණාත්මකව, ගුණාත්මකව සහ ව්‍යාකරණාත්මකව එකිනෙකට සමාන මෙන්ම අසමාන ලක්ෂණ දරන බව පැහැදිලි කෙරෙයි. භාෂාවක් හැදෑරීමේදී සහ විග්‍රහ කිරීමේදී ස්ථානවාචී ආදේශකවල ප්‍රකරණබද්ධ භාවිතය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදුවිය යුත්තක් බව අවධාරණය කෙරෙයි.

යතුරු පද:- ආදේශක වචන, චීන භාෂාව, ප්‍රකරණ විචාරය,
 ප්‍රකරණබද්ධ, ව්‍යවහාරික වාග්විද්‍යාව, ස්ථානවාචී ආදේශක පද

හැඳින්වීම

භාෂා අර්ථය පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීම් භාෂා අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ නව මඟකට යොමු කිරීමට හේතු වේ. විද්‍යාත්මක ශික්ෂණයක් ලෙස භාෂා අර්ථය හැදෑරීම විග්‍රහාත්මක වාග්විද්‍යාවෙහි අපේක්ෂාවයි. භාෂණ වාගාලාප පදනම්ව භාෂාර්ථ අධ්‍යයනය කෙරෙන ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය විග්‍රහාත්මක වාග්විද්‍යාවේ සුවිශේෂී විෂය ප්‍රදේශයකි.

මෙම අධ්‍යයනයෙහිදී මූලික වාග්විද්‍යා විෂය ක්ෂේත්‍රයෙහි අර්ථ විචාරයෙහි ඓතිහාසික මුහුණුවර සාකච්ඡා කෙරෙන අතර අනතුරුව එහි විකාශය පිළිබඳ අවධානය යොමු කෙරෙයි. ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය හඳුනා ගැනීම, එහි අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර යන කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කිරීමට අපේක්ෂිතය. සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයෙහි නාමපද අතර ස්ථානවාචී ආදේශක පදවල ප්‍රකරණබද්ධ භාවිතය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම අධ්‍යයනයෙහි මූලික අපේක්ෂාවයි. භාෂාවක් හැදෑරීමේදී සහ විග්‍රහ කිරීමේදී ප්‍රකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදුවිය යුතු ද යන්න පිළිබඳ වන භාෂාව ඇසුරින් කරුණු විග්‍රහ කෙරෙයි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

ශ්‍රී ලංකාවේ වන භාෂා අධ්‍යයනවල ප්‍රකරණාර්ථ අධ්‍යයන සම්බන්ධයෙන් විද්‍යාමාන සාධකවල අඩුවක් දක්නා ලැබෙන්නේ, භාෂා ප්‍රකරණාර්ථ අධ්‍යයන සම්බන්ධයෙන් දැනට විද්‍යාමාන සාධක ද්විතීයික මූලාශ්‍ර ඇසුරින් ප්‍රමාණවත් තරම් සොයා ගත හැකිය. මීට අමතරව වන භාෂාවෙන් ප්‍රකරණාර්ථ අධ්‍යයන සාධක බොහෝ ප්‍රමාණයක් සොයා ගත හැකිය. ඒවා ඇසුරින් විදේශ භාෂාවක් ලෙස වන භාෂාව අධ්‍යයනය කිරීමේදී හමුවන ස්ථානවාචී ආදේශක පදවල ප්‍රකරණබද්ධ භාවිතය විමර්ශනය කළ හැකිය.

ආර්, එම්, ඩබ්. රාජපක්ෂ “භාෂා උපාර්ජනය ” නම් ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රකරණාර්ථය පිළිබඳ අදහස් දක්වා තිබේ. තවද එතුමන් ඇතුළු තවත් විද්වතුන් කිහිප දෙනෙකු විසින් සංස්කරණය කරන ලද “භාෂා විඥාන 2”, “වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය 2” (2009), “වාග්විද්‍යා 8” (1994), “ සම්භාව්‍ය ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංග්‍රහය” (1995), “සම්භාව්‍ය ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංග්‍රහය 2” (1995) යන ග්‍රන්ථවල භාෂා ප්‍රකරණාර්ථ අධ්‍යයනයට අදාළ න්‍යායාත්මක කරුණු සාකච්ඡා කෙරෙයි. “පරිවර්තන අර්ථගැන්වීමෙහිලා වන භාෂාවෙහි ස්ථානවාචී සර්ව නාමපදවල ප්‍රකරණබද්ධ භාවිතය” වාග්විද්‍යාවේ න්‍යායාත්මක කරුණු ආශ්‍රයෙන්, වන භාෂාවේ භාෂණාර්ථ ගවේෂණය කරමින්, ස්වාධීන අධ්‍යයනයක් ලෙස සිදු කෙරෙයි.

පර්යේෂණ ගැටලුව

ස්ථානවාචී ආදේශක පද හැදෑරීමේදී සහ විග්‍රහ කිරීමේදී ප්‍රකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදුවිය යුතු ද යන්න පර්යේෂණයෙහි ගැටලුව යි.

පර්යේෂණ අරමුණු

චිත භාෂාවෙහි ස්ථානවාචී ආදේශකවල ප්‍රකරණබද්ධ භාවිතය පිළිබඳව විමර්ශනයක් සිදු කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණයි.

පර්යේෂණ වැදගත්කම

වාගාලාප අර්ථ ගැන්වීමේදී ස්ථානවාචී ආදේශක අවස්ථානුකූලව වෙනස්කම්වලට ලක්වීම පරිවර්තකයෙකු විසින් ගවේෂණය කළ යුතුය. ඉතා සියුම්ව නිරීක්ෂණය කළහොත් භාෂාවක ස්ථානවාචී ආදේශක භාෂණාර්ථ ගැන්වීමේදී කෙතරම් බලපෑමක් සිදු කරන්නේදැයි විමසා බැලිය හැකිය. මෙම පර්යේෂණයෙන් භාෂාවෙහි භාෂණාර්ථ ඉතා සියුම්ව නිරීක්ෂණය කෙරෙයි.

පර්යේෂණ සීමා

ස්ථානවාචී ආදේශක පිළිබඳ පමණක් විග්‍රහ කිරීමට පර්යේෂණය සීමා කෙරෙයි. වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයෙහි විග්‍රහාත්මක කොටසට අයත් අර්ථ විචාරය ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වර්ග කෙරෙන අතර ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය අර්ථ විචාරයෙහි නව ප්‍රවේශය ලෙස හැඳින්වේ. මෙම අධ්‍යයනය, ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරයෙහි න්‍යායාත්මක කරුණු ඇසුරින් විග්‍රහ කෙරෙයි. පුළුල්ව විග්‍රහයට ලක් කළ හැකි විෂය ක්ෂේත්‍රයක් වන ස්ථානවාචී ආදේශක පදවල ගැඹුරු අධ්‍යයනයක් කිරීම මෙම පර්යේෂණයේදී සිදු නොවේ. ඒවාට අයත් මූලික කරුණු කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කෙරෙයි.

චිත භාෂාවෙහි භාෂණය සහ ලේඛනය අතර ඉතා සමීප සමානතාවක් පවතින බැවින්, චිත භාෂා සමාජවල භාවිත සජීවී භාෂාව මෙන්ම ස්වභාවික භාෂණයකදී යොදා ගත හැකි ලේඛනවල අන්තර්ගත භාෂා පාඨ අධ්‍යයනයේ න්‍යායාත්මක කරුණු පැහැදිලි

කිරීමට යොදා ගැනෙයි. ප්‍රධාන අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස සම්මත වීන භාෂාව භාවිත කෙරෙයි.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් ලෙස සිදුකරන ලද මෙම පර්යේෂණයේ දත්ත විශ්ලේෂණය ගුණාත්මක පර්යේෂණ (Qualitative research) ක්‍රමවේදය යටතේ සිදුවේ. එහිදී ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ඇසුරින් දත්ත රැස්කරන ලදී. ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් භාෂණ සංවාද ඇතුළත් පාඨ ග්‍රන්ථ, විෂය ප්‍රාමාණිකයින් සමඟ කරන ලද සාකච්ඡා සහ ද්විතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන් මෙම මාතෘකාව හා බැඳී ශාස්ත්‍රීය කෘති, ලිපි සහ අන්තර්ජාලය දත්ත රැස් කිරීමට උපයෝගී කර ගැනේ.

සෛද්ධාන්තික රාමුව

මෙම පර්යේෂණය ප්‍රකරණ විචාරය හා සම්බන්ධ වූවක් බැවින් ප්‍රකරණ විචාරය පිළිබඳ වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය, සෛද්ධාන්තික රාමුව වශයෙන් යොදා ගැනේ.

සාකච්ඡාව

භාෂා අර්ථය පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීම්හි ඉතිහාසය සියවස් විස්සක තරම් ඈත කාලයකට දිව ගියත්, විද්‍යාත්මක ශික්ෂණයක් ලෙස භාෂා අර්ථය හැදෑරීම දසවස් කිහිපයකට සීමා වේ. වාග්විද්‍යාවේ නව මුහුණුවර, ෆර්දිනාන්ද් සොසුස්යෝගේ ගෝලයන් විසින් එතුමන්ගේ මත ඇතුළත් Cours de Linguistique generale නමැති ග්‍රන්ථය ප්‍රකාශයට පත් වීමෙන් පසු සකස් වූ බව පොදුවේ පිළිගන්නා කරුණකි. දහ අට, දහ නවය වැනි සියවස්වල ඓතිහාසික හා කුලනාත්මක ස්වරූපයෙන් පැවති වාග්විද්‍යාවේ පැරණි මුහුණුවර, විග්‍රහාත්මක භාෂා අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ වශයෙන් නව මගකට යොමු කිරීමට එම කෘතියෙන් ආලෝකය ලැබිණි.

සොසුස්යෝට අනුව, භාෂාව, ශබ්ද සහ අර්ථ යන පද්ධති දෙකින් යුක්ත වේ. අර්ථය යනු වචනයක් කියවෙන කල අපගේ සිතෙහි ඇදෙන රූපයයි. චිත්‍රයයි. උදාහරණ වශයෙන් “අම්මා” යන

වචනය කියන විට අම්මාගේ රූපය සිතෙහි ඇදේ. “බල්ලා” යන වචනය කියන විට බල්ලාගේ රූපය සිතෙහි ඇදේ. සොසුයෝට අනුව සිතනුයේ රූපවලිනි. ඔහු විසින් භාෂාව ශබ්ද රූප යනුවෙන් ද අර්ථ රූප යනුවෙන් ද හඳුන්වන ලදී. සොසුයෝගේ අර්ථ විග්‍රහය නූතන අර්ථ විචාරයට සපුරා එකඟ නොවූව ද විසි වන සියවසේ ඇති වූ අර්ථ අධ්‍යයනයෙහි වර්ධනයට එය හේතු විය. (රාජපක්ෂ 2009: 84)

භාෂාර්ථය ස්වාධීන විෂය ප්‍රදේශයක් ලෙස මුල්වරට විග්‍රහ කළේ රූපීය ව්‍යාකරණය ඉදිරිපත් කරමින් බ්‍රුම් ෆිල්ඩ් විසිනි. එහිදී ඔහු විසින් දක්වන ලද ප්‍රස්තාර පහට අර්ථ අනුප්‍රස්තාරය ද ඇතුළත් කෙරිණි. අර්ථ පද්ධතිය භාෂා විග්‍රහයන්හිදී ද්විතීයික වූවක් ලෙස සැලකූ අතර මනෝවිද්‍යාව වැනි වෙනත් විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි ද භාෂා අර්ථය හැදෑරීම ඊට හේතු විය. 1965 දී නෝම් වොම්ස්කි නම් ඇමරිකානු වාග්විද්‍යාඥයා විසින් ජනක ප්‍රතියෝජක ව්‍යාකරණය හඳුන්වා දීමත් සමඟ අර්ථ විචාරයට වඩාත් වැදගත් තැනක් හිමි විය. ජනක ප්‍රතියෝජක ව්‍යාකරණය කොටස් තුනකින් යුක්ත වේ.

- 1. ශබ්ද විචාරය
- 2. වාක්‍ය විචාරය
- 3. අර්ථ විචාරය

“ජනක ප්‍රතියෝජක ව්‍යාකරණයට අනුව භාෂා විග්‍රහය ශබ්ද විචාරයෙන් ආරම්භ කොට අර්ථ විචාරයෙන් හෝ අර්ථ විචාරයෙන් ආරම්භ කොට ශබ්ද විචාරයෙන් හෝ අවසන් කළ හැකිය.” (රාජපක්ෂ 2009: 85)

ජනක ප්‍රතියෝජක ව්‍යාකරණය හඳුන්වා දීමෙන් පසුව තාර්කික අර්ථ විචාරය හා ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය අර්ථ විචාරයෙහි ශාඛා දෙකක් ලෙස සංවර්ධනය විය. ප්‍රකරණ විචාරයෙහි මූලික කරුණු සඳහා විවිධ සිද්ධාන්ත හඳුන්වා දුණි. මෙහි තාර්කික අර්ථ විචාරය වාක්‍ය මත පදනම් වන අතර, ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය භාෂණ වාග්‍යාලාප මත පදනම් වේ. වාක්‍යයක අර්ථ ගැලපීම උක්තාධ්‍යාන පද සම්බන්ධය, වචන අනුපිළිවෙළ, වචන ගැලපීම යන කරුණු මත

පදනම් වන අතර වාගාලාපයක අර්ථය එසේ දැක්විය නොහැකිය. වාගාලාපයක් එක වචනයකට සීමා විය හැකිය. එම තනි වචනයේ වාගාලාපවලින්, වචන තනිව ගෙන අර්ථ දක්වනවාට වඩා පූර්ණ අර්ථයක් ප්‍රකාශ විය හැකිය. මෙතයින් පැහැදිලි වන්නේ වාක්‍යය (Sentence) හා වාගාලාපය (Utterance) පැහැදිලිවම එකිනෙකට වෙනස් ව්‍යාකරණාංග දෙකක් වන බවයි. ප්‍රකරණ විචාරයෙහිලා මෙම වෙනස වැදගත් වනුයේ ප්‍රකරණ විචාරයට වාගාලාපය පදනම් වන බැවිනි. කෙසේ නමුත් නූතන අර්ථ විචාරයෙහි, නූතන ප්‍රවේශය ලෙස ප්‍රකරණ විචාරය සුවිශේෂී වැදගත්කමකින් යුක්ත වන බව කිව යුතුය.

ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය

නූතන වාග්විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය තුළ අර්ථ විචාරයට ඉතා දිගු ඉතිහාසයක් නැත්තා සේම ප්‍රකරණ විචාරයට ඊටත් වඩා කෙටි ඉතිහාසයක් ඇත්තේය. “ස්වාභාවික භාෂාව සහ භාෂාවේ තාර්කික ලක්ෂණ පිළිබඳව කෙරුණු දාර්ශනික නිරීක්ෂණයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රකරණ විචාරය පහළ වී යැයි සිතීම නිවැරදිය. මූලික වශයෙන් ප්‍රකරණ විචාරයෙන් කෙරෙන්නේ භාෂාවල අර්ථය පිළිබඳ විමසුමකි.” (රාජපක්ෂ 1989: 64) මෙම සඳහනට අනුව ප්‍රකරණ විචාරයෙහි ආරම්භය සහ කාර්යභාරය හඳුනා ගත හැකිය. ප්‍රකරණ බද්ධව ප්‍රකට කරන අර්ථය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම ප්‍රකරණ විචාරයෙන් සිදු කෙරේ. Charles Morris (1938), Carnap (1938), Kallish (1967), Montague (1908), Gazdar (1979) ආදී වාග්වේදීහු ප්‍රකරණ විචාරය පිළිබඳ අදහස් දැක් වූවන් අතර ප්‍රධාන වෙති. 1965 දී, ඇමරිකානු වාග්විද්‍යාඥ නෝම් චොම්ස්කි විසින් ජනක ව්‍යාකරණය හඳුන්වා දීමත් සමඟ ප්‍රකරණ විචාරාත්මක අර්ථ විග්‍රහයන්හි අභිවෘද්ධිය ඇති විය.

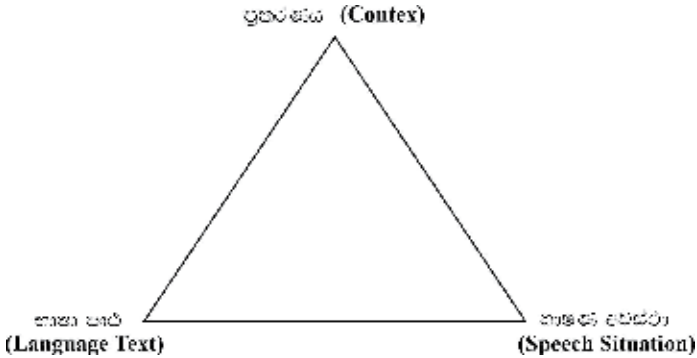
ප්‍රකරණ විචාරය සඳහා නිර්වචනයක් දීමේදී මතු වන ප්‍රධාන බාධකය වන්නේ එය අර්ථ විචාරයෙන් වෙන් කොට දක්වන්නේ කෙසේ ද යනුයි. මෙම ක්ෂේත්‍ර දෙකටම අර්ථය විෂය වන නිසාවෙනි. අර්ථ විචාරයෙහි සිදු වූ යම් යම් නිරීක්ෂණවල ගැටලු නිරාකරණය කිරීමට ගන්නා ලද උත්සාහයන්හි ප්‍රතිඵල වශයෙන්, අර්ථ විචාරයෙහි තවත් ස්වරූපයක් ලෙස ප්‍රකරණ විචාරය සංවර්ධනය විය. ප්‍රකරණ විචාරයට පදනම වන්නේ ස්වාභාවික භාෂාවයි.

මූලික වශයෙන් ප්‍රකරණ විචාරයෙන් කෙරෙන්නේ භාෂාවල අර්ථය පිළිබඳ විමසුමකි. ඒ නිසා මෙය අර්ථ විචාරය හා අත්‍යන්තයෙන් සම්බන්ධ වේ. ඒ හැරුණු විට සමාජ විෂයක වාග් විද්‍යාව, මනෝ විෂයක වාග් විද්‍යාව සහ ප්‍රායෝගික වාග් විද්‍යාව වැනි විෂයයන්හි අඩංගු යම් යම් කරුණු සමඟ ද ප්‍රකරණ විචාරය බැඳේ. (රාජපක්ෂ 1989: 64)

මෙහිදී ප්‍රකරණය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ කුමක් ද යන්න විමසා බැලිය යුතුය. භාෂාව භාවිත වන්නේ කවර නම් හෝ සාමාජික අවස්ථාවකයි. එම සාමාජික අවස්ථාව සහ ඒ අවස්ථාවේ කථා කරන වාගාලාප අතර ඇති සම්බන්ධය ප්‍රකරණය හැටියට සැලකේ. එය වාග්විද්‍යාත්මක දේවල් සහ වාග් විද්‍යාත්මක නොවන දේවල් අතර සම්බන්ධතාවක් ලෙස පෙනේ. (රාජපක්ෂ 2009: 101)

ප්‍රකරණ යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ භාෂණ පාඨ, උච්චාරණය කරන සාමාජික අවස්ථාව අතර ඇති සම්බන්ධයයි. ඒ අනුව භාෂාව දෙස බැලීමේදී සමහර වචන අවස්ථාවට අනුව තේරුම් ගත යුතු අවස්ථා සමාජ ජීවිතයක කොතෙකුත් හමු විය හැකිය. ඒවා ප්‍රකරණ බද්ධව තේරුම් ගතහොත් විනා කෝෂාර්ථ වශයෙන් තේරුම් ගත නොහැකිය. සාම්ප්‍රදායිකව ප්‍රකරණය යයි පවසනුයේ අවස්ථාවටයි. නමුත් වාග්විද්‍යාව තුළ ඉදිරිපත් කෙරෙන ප්‍රකරණය යන අදහස ඊට වෙනස් බව පෙනේ. එය පැහැදිලිව වටහා ගැනීම ප්‍රකරණය පිළිබඳ නිවැරදි අවබෝධය සඳහා හේතු වේ. අප භාවිත කරන යම් කිසි වාගාලාපයක්, යම්කිසි සමාජීය අවස්ථාවක් හා සම්බන්ධ වේ. එමෙන්ම එම වාගාලාපය භාෂකයා හා ශ්‍රාවකයා අතර ඇති මතකය, පූර්වයෙන් ඇති වූ කතාබහ යනාදි කාරණා සමඟ ද සම්බන්ධ වේ. මේ අයුරින් භාෂා පාඨය භාෂණ අවස්ථාව හා බැඳී සම්බන්ධය ප්‍රකරණය යනුවෙන් වාග්විද්‍යාව තුළ හඳුනා ගැනේ. භාෂණ පාඨයකින්, භාෂකයා හා ශ්‍රාවකයා සම්බන්ධ යම් තොරතුරක් නිරූපණ කෙරෙන බව පෙනෙන්නට තිබේ. එම තොරතුර දන්නේ ඒ දෙදෙනාම පමණි.

වාගාලාපයක් ප්‍රකරණ බද්ධව අර්ථවත් වේය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ ‘එය සාමාජික අවස්ථාවට අදාළ වේ.’ යන්නයි. සාමාජික අවස්ථාව යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ වාගාලාපය භාවිත කෙරෙන භෞතික වටපිටාව පමණක් නොවේ. එම භෞතික වටපිටාව භාෂකයා සහ ශ්‍රාවකයා අතර ඇති සම්බන්ධය, අදාළ වාගාලාපයෙන් කියවෙන දෑ, පණිවිඩය පිළිබඳ අතීත සිදුවීම්, එම සිදුවීම් පිළිබඳ මතකය ආදිය ද ඒ හා සම්බන්ධ වේ. ඒ නයින් බලන කල ප්‍රකරණය යන්න ඉතා සංකීර්ණ වූවකි. (රාජපක්ෂ 2009: 97)

මෙම සටහනට අනුව භාෂණ පාඨ හා භාෂණ අවස්ථා අතර සම්බන්ධය ප්‍රකරණය යනුවෙන් හඳුනා ගත හැකිය. පුද්ගලයින් දෙදෙනකු අතර ස්වභාවික සංවාදයකින් මෙම කරුණ තවදුරටත් පැහැදිලිව හඳුනා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

老师：学生，早上好！大卫，站起来。
 (Lǎoshī: Xuéshēng, zǎoshang hǎo! Dà wèi, zhàn qǐlái.)
 ගුරුවරයා: සුභ උදෑසනක් වේවා ළමයි ! දාවෙයි, නැගිටින්න.
 学生：早上好！老师，为什么？
 (Xuéshēng: Zǎoshang hǎo! Lǎoshī, wèishéme?)
 ශිෂ්‍යයා: සුභ උදෑසනක් වේවා ! ඇයි ටීව?

老师：孩子，你带起来那个东西吗？请带来那个这儿。

(Lǎoshī: Háizi, nǐ dài qǐlái nàgè dōngxī ma? Qǐng dài lái nàgè zhè'er.)

ගුරුවරයා: පුතා අරක ගෙනාවද? ඒක අරන් එන්න.

学生：老师，好的。

(Xuéshēng: Lǎoshī, hǎo de.)

ශිෂ්‍යයා: හා ටීව.

මෙම සංවාදයෙහි 那个 (nàgè) 'අරක' සහ 'ඒක' යන පදය ප්‍රකරණ ගණයට අයත් වේ. මේ අවස්ථාව ශිෂ්‍යයා හා ගුරුවරයා අතර සිදුවන භාෂණ අවස්ථාවකි. 那个(nàgè) 'අරක' සහ 'ඒක' යන පදවල අර්ථය භාෂකයා සහ ශ්‍රාවකයා පමණක් හඳුනා ගනී. ඔවුන් දෙදෙනා අතර මීට පෙර මේ පිළිබඳ යම් කතාබහක් සිදු වී ඇත. එබැවින් මෙම පාඨ ඔවුන්ගේ මතකය හා සම්බන්ධ වේ. භාෂණ අවස්ථාව, භාෂණ පාඨය අතර ඇති සම්බන්ධය, අදාළත්වය නිසා පමණක් අර්ථය ඒ දෙදෙනාට වටහා ගත හැකිවේ. මෙහි අර්ථය 那个 (nàgè) 'අරක' සහ 'ඒක' වශයෙන් වෙනම ගත් කල ඒවායේ අර්ථයක් දක්නට නැත. ප්‍රකරණානුබද්ධව පමණක් අර්ථය වටහා ගත හැකිය.

老师：学生，早上好！大卫，站起来。

(Lǎoshī: Xuéshēng, zǎoshang hǎo! Dà wèi, zhàn qǐlái.)

ගුරුවරයා: සුභ උදෑසනක් වේවා ළමයි ! දාවෙයි, නැගිටින්න.

学生：早上好！老师，为什么？

(Xuéshēng: Zǎoshang hǎo! Lǎoshī, wèishéme?)

ශිෂ්‍යයා, සුභ උදෑසනක් වේවා ! ඇයි ටීව?

老师：孩子，你带起来那个东西吗？请带来那个这儿。

(Lǎoshī: Háizi, nǐ dài qǐlái nàgè dōngxī ma? Qǐng dài lái nàgè zhè'er.)

ගුරුවරයා: පුතා අරක ගෙනාවද? ඒක අරන් එන්න.

学生：老师，那个是什么意思？

(Xuéshēng: Lǎoshī, nàgè shì shénme yìsi?)

ශිෂ්‍යයා: ටීච, ඒක කියන්නේ මොකක්ද ?

පෙර කී අවස්ථාවම වෙනස් අයුරකින් සිදුවිය හැකිය. මෙහිදී ශිෂ්‍යයා අවසානයේ පවසන දෙයින් ප්‍රකරණය බිඳ වැටේ. හේතුව ඔහුට පෙර කළ කතාබහ පිළිබඳ මතකය නැති වී තිබේ. නැතහොත් එවැනි කතා බහක් සිදු නොවී තිබිය හැක. භාෂණ අවස්ථාව, භාෂණ පාඨය අතර ඇති සම්බන්ධය, අදාළත්වය, දැක ගත නොහැක. එබැවින් භාෂකයාගේ අදහස ශ්‍රාවකයාට නො වැටහේ. ප්‍රකරණය බිඳ වැටේ. ප්‍රකරණාර්ථය, භාෂණ අවස්ථාව සහ භාෂණ පාඨය අතර ඇති සම්බන්ධය හා බැඳී පවතින බව වටහා ගත හැකිය.

他/她/它是世界上最棒的歌手。(Tā/tā/tā shì shìjiè shàng zuì bàng de gēshǒu.)

- එයා තමයි ලෝකයේ හොඳම ගායකයා.

这个不辣，你尝一口。(Zhège bù là, nǐ cháng yīkǒu.)

- මේක, මිරිස් රස නැත. ඔයා රස බලන්න.

මෙම වාගාලාප නිතර සමාජයේ අසන්නට ලැබේ. 他 (tā) - එයා යන වචනාර්ථය මුලින් සඳහන් කළ පරිදි තේරුම් ගත හැක්කේ ප්‍රකරණ බද්ධව පමණි. ප්‍රකරණබද්ධව තේරුම් නොගෙන වෙනත් බසකට පරිවර්තනය කිරීමට ද නොහැකිය. (tā) - එයා යන වචනයෙහි කෝෂාර්ථය සිව්පා සතකු, යම් පුද්ගලයකු හෝ යම් කාන්තාවක

හැඳින්වීමට යොදන බව පැහැදිලිව හඳුනා ගත හැකිය. කෝෂාර්ථයෙන් බැහැරව ප්‍රකරණාර්ථය සොයා ගත යුතු වේ. ප්‍රකරණාර්ථය දන්නේ එම අවස්ථාවට සම්බන්ධ වන දෙදෙනා හෝ කිහිපදෙනා පමණි. පද ගත පරිවර්තනයක් ප්‍රකරණාර්ථය නොදැන කෝෂාර්ථයෙන් සිදු කිරීමට යාමෙන් මහත් අපහසුවකට පත් විය හැකිය. 这个 (zhège) - මේක යන්නෙහි අර්ථය ද ප්‍රකරණානුබද්ධ වේ. 这个 (zhège) - මේක යන වාගාලාපය යොදන්නේ, කඩයකදී නම් 这个 (zhège) - මේක යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කඩයෙහි විකිණීමට ඇති යමක්ය. අවන්හලකදී නම්, පිඬු ආහාරයක්ය. (b] 13) 不辣 (bù là) - මිරිස් රස නැත යන යෙදුම ඇති හෙයින් 这个 (zhège) - මේක යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ආහාරයක් යයි අනුමාන කළ හැකිය.

“අර්ථය යනු එයින් කෙරෙන හැඟවීමයි’ යනුවෙන් කෙරෙන හැඳින්වීම වඩාත් යෝග්‍ය යැයි සිතෙන්නට පුළුවන. ඒ අනුව බල්ලා, බුරුවා, දෙවියෙක් යනුවෙන් යෙදෙන වචනවලින් ප්‍රකරණ බද්ධව කෙරෙන හැඟවීම් එම වචනවල අර්ථය යැයි කෙරෙන හැඳින්වීම වඩාත් යෝග්‍ය වෙතියි පෙනේ.” (රාජපක්ෂ 2009: 85)

ප්‍රකරණයට සම්බන්ධ වන්නන් ඒවායේ ප්‍රකරණාර්ථය දනී. හුදෙක් භාෂාවක පදවල කෝෂාර්ථ දත් පමණින් භාෂාවක් හරි හැටි හඳුනා ගත නොහැකි බව ප්‍රකරණාර්ථ විමසීමෙන් පෙනී යයි. අප භාවිත කරන වාගාලාප භාෂාත්මක නොවන සාධක සමඟ දැඩිව සම්බන්ධ වේ. දෙදෙනෙකු අතර සංවාදයකදී “එයා” යන ආදේශක වචනය පාවිච්චි කළහොත් එයින් අදහස් කරන්නේ කවුරුන්දැයි දෙදෙනාම දනිති. පාඨය හුදකලාව ගත් කල එයින් පුද්ගලයෙක් පමණක් අර්ථවත් වන අතර නිශ්චිත වූ අර්ථයක් ඉදිරිපත් නොවේ. එය නිශ්චිතාර්ථ වනුයේ සංවාදයට එය අදාළ වන නිසා ය. එවැනි වාගාලාපයක් නිශ්චිතාර්ථ වීමේදී එම අදාළ බව ඉතා වැදගත් වේ.

වාගාලාපයකින් කථකයා දෙන පණිවුඩය අසන්නා ග්‍රහණය කරන්නේ එය ප්‍රකරණයට අදාළ වන නිසයි. එකී විශේෂ ප්‍රකරණයේදී අසන්නාත් කථකයාත් යන දෙදෙනාම කලින් කී දෑ දනිති. එය ඔවුන්ට මතකය. ඒ නිසාම මාතෘකාව දෙදෙනාටම පොදුය. අදාළ මාතෘකාව අතීත සිද්ධීන්ට සම්බන්ධ වන ආකාරය දෙදෙනාම දන්නා නිසාත්

එහි ව්‍යාකරණ සංස්ථිතිය අර්ථ නිර්ණයෙහිලා වැදගත් නොවේ. වඩා වැදගත් වන්නේ ඉහත දැක්වූ අනෙකුත් කාරණය යි. (නාගිත හිමි 1991: 52)

ප්‍රකරණ විචාරය යනු කුමක්දැයි අවබෝධ කර ගැනීමට ඉතාම සුදුසු ක්‍රමය ලෙස වාග්වේදීන් පෙන්වා දෙන්නේ ප්‍රකරණ විචාරයෙන් විග්‍රහයට ලක්වන කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීමයි. ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරයේදී මූලිකව භාෂා අර්ථය ප්‍රකරණ බද්ධව අධ්‍යයනය කරන අතර එහි අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය කොටස් කිහිපයක් යටතේ දැක්විය හැකිය.

- I. ආදේශක නාම (Deixis)
- II. සංවාදාත්මක ව්‍යංගය (Conventional Implicature)
- III. පූර්ව හැඟවීම (Presupposition)
- IV. භාෂණ ක්‍රියා (Speech act)

සතර ආකාර වූ ආදේශක වචන (Deixis)

“ආදේශක නාම (Deixis) යනුවෙන් මෙහිදී අදහස් කෙරෙන්නේ පුරුෂ වාචී, කාල වාචී හෝ ස්ථාන වාචී වශයෙන් යෙදෙන වෙනත් නිශ්චිත ඊට ගැළපෙන වචනයකින් ආදේශ කළ හැකි වචනයයි. මෙවැනි වචනවල අර්ථය මූලික වශයෙන් ප්‍රකරණය හා බැඳේ.” (නාගිත හිමි 1991: 49)

“භාෂා සංස්ථිතිය සහ ප්‍රකරණය අතර ඇති සම්බන්ධය පැහැදිලිව පෙන්න්නක් ලෙස මෙම ප්‍රකරණ පාලිත වචන දැක්විය හැකිය.” (රාජපක්ෂ 1989: 67)

ප්‍රකරණ පාලිත වචන යන නමින් ද ආදේශක වචන හැඳින්වේ. එදිනෙදා ස්වභාවික භාෂණයේදී බහුල වශයෙන් හමුවන වචන විශේෂයක් වන ආදේශක වචන ප්‍රමාණය සහ ස්වරූපය භාෂාවෙන් භාෂාවට වෙනස් වේ. සෑම ජීවමාන භාෂාවකම ආදේශක වචන දක්නා ලැබේ. දෙමළ, ඉංග්‍රීසි, චීන වැනි භාෂාවලට සාපේක්ෂව

සිංහල භාෂාවෙහි ආදේශක වචන ප්‍රමාණය සංඛ්‍යාත්මකව විශාල වේ. කඩිනම් කාර්යක්ෂම සන්නිවේදනයක් සඳහා ආදේශක වචන අවශ්‍ය වීම එයට හේතුවයි. මෙම ආදේශක වචන භාෂාත්මකව නො සැසඳෙන නිසා භාෂා පරිවර්තනය වැනි අවස්ථාවල ගැටලු මතු විය හැකිය. එබැවින් භාෂා ඉගෙනීමේදී ප්‍රකරණ විශේෂ කොට සැලකීමට සිදු වේ.

සොක්‍රටීස්, ඇරිස්ටෝටල්, ජලේටෝ වැනි දාර්ශනික යුගවලට පසු එළඹී මධ්‍යතන යුගයෙහි දාර්ශනිකයින් විසින් කරන ලද දාර්ශනික සාකච්ඡාවලදී සමහර වචන සම්බන්ධව ගැටලු මතු විය. එයට හේතුව දාර්ශනික සාකච්ඡාවලදී වචනවලට නිශ්චිත අර්ථ දිය යුතු වීමයි. සංදිග්ධතා සහිත වචන, අර්ථ පැහැදිලි නැති වචන දාර්ශනික සාකච්ඡා සඳහා යොදා ගත නොහැකි වීමයි. එහිදී ඔවුන්ට නිශ්චිත අර්ථ නොමැති, සංදිග්ධතා සහිත වචන හමුවීම ප්‍රකරණ විචාරයෙහිලා අවධානය යොමු වීමට හේතු විය. 那儿 (nà'er) / 那里 (nàlǐ) - ඔහේ, එහේ, අරහෙ, 这儿 (zhè'er)/ 这里 (zhèlǐ) - මෙහේ, 今天 (Jīntiān) - අද, 明天 (míngtiān) - හෙට, 后天 (hòutiān) - අනිද්දා වැනි වචන මෙන්ම සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයේ 代词 (dàicí) - සර්ව නාම වශයෙන් හඳුන්වන පද විශේෂය ද නිශ්චිත අර්ථ නොදෙන, සංදිග්ධතා සහිත වචන ලෙස මෙහිදී හඳුනා ගැනේ. සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයේදී සර්වනාම යන බෙදීම නාමවලට පමණක් සීමා වේ. එහෙත් වාග්විද්‍යාවෙහි ප්‍රකරණ කොටසේදී ඒවා නාමවලට පමණක් සීමා නොකොට ඊට වඩා පුළුල් අර්ථයකින් විග්‍රහ කෙරේ. ඒ අනුව නිශ්චිත අර්ථ දිය නොහැකි, අර්ථ සංදිග්ධතා සහිත වචන විශේෂ ප්‍රකරණ විචාරය යටතේ විග්‍රහයට ලක් කෙරේ. ප්‍රකරණ විචාරය යටතේ අධ්‍යයනය කෙරෙන ප්‍රධාන කාරණාවක් ලෙස ආදේශක වචන හඳුන්වා දිය හැකිය. එය ආකාර සතරකට බෙදා දැක් වේ. ආදේශක වචන යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සාමාන්‍ය වචනවලට ආදේශ කළ හැකි, ඒවා නියෝජනය කරන වචන යන්නයි. ආදේශක වචන හුදකලාව ගතහොත් නිශ්චිත අර්ථ නොදේ. මෙහි නිශ්චිත අර්ථ නොදේ යයි අදහස් කෙරෙන්නේ, tā hěn hǎo - "එයා හරි හොඳයි" වැනි වාගාලාපයක tā - "එයා" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කවුද?, පිරිමි කෙනෙක් ද?, ගැහැනු කෙනෙක් ද?, වයසක කෙනෙක් ද? ගත් කතුවරයෙක් ද? ස්ත්‍රීලිංග ද?, පුරුෂ ලිංග ද? යනාදි අර්ථයි. චීන

භාෂාවෙහි tā යන ශබ්දය භාෂණයේදී ලිංග තුනම අර්ථ ගැන්වීම සඳහා එකම ආකාරයෙන් යෙදෙන අතර, ලේඛනයේදී ස්වරූප තුනකින් ලියා දක්වනු ලැබේ. ආදේශක වචන භාෂාවෙන් භාෂාවට වෙනස් ස්වරූප ගනී. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙහි "she" යන පදය ගතහොත් එයින් ස්ත්‍රීලිංග භාවය ප්‍රකාශ වේ. අනික් අර්ථ ප්‍රකාශ නොවේ. "එයා" වැනි ව්‍යවහාරයක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ නොමැත. සිංහල භාෂාවෙහි "ඇ" හෝ "ඇය" යන්නෙන් ස්ත්‍රීලිංග භාවය පමණක් ප්‍රකාශ වේ. මේ අයුරින් නිශ්චිත අර්ථ නොදෙන ආදේශක වචන භාෂාවෙන් භාෂාවට ගුණාත්මකව මෙන්ම සංඛ්‍යාත්මකව ද වෙනස් විය හැකිය. "එයා" යන ආදේශක වචනය සිංහල භාෂණයෙහි, එයා, එයාට, එයාගෙන්, එයාගේ ලෙස රූපීය වශයෙන් විභක්ති හතරක වර්තැගේ, ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ "He" යන ආදේශක වචනය "He", "him", "his" රූපීය වශයෙන් විභක්ති තුනක වර්තැගේ. චීන භාෂාව වර නොනැගෙන භාෂාවක් හෙයින් රූපීය වශයෙන් වර්තැගීම් ස්වභාවය දැක්විය නොහැකිය. (චීන භාෂාවෙහි වාක්‍ය තුළ යෙදෙන යම් යම් වාක්‍යාංග මගින් විභක්ති අර්ථ ප්‍රකාශ කෙරෙයි.) මේ අයුරින් භාෂාවල ආදේශක වචන ව්‍යාකරණමය වශයෙන් මෙන්ම ප්‍රකරණ භාවය වශයෙන් ද වෙනස් විය හැකිය.

- a. 今天 (Jīntiān) – අද, යන්න ආදේශක වචනයකි. නිශ්චිත නොවේ. කියන දවසට අනුව නිශ්චිත වේ. ප්‍රකරණබද්ධව පමණක් නිශ්චිත අර්ථයක් සලසා ගත හැකිය.
- b. 2021 年一月一号 (2021 nián yī yuè yī hào) - දෙදහස් විසි එකේ ජනවාරි පළමු දා (නයකි.)
- c. 那儿很漂亮。 (nà'er hěn piàoliang) එතන හරි ලස්සනයි. 那儿 (nà'er) ආදේශක වචනයකි. නිශ්චිත නොවේ. කියන තැනට අනුව නිශ්චිත වේ. හුදකලාව ගතහොත් යම්කිසි තැනක් ලස්සන බව කිය වේ. ඊට වඩා වැඩි දෙයක් අර්ථ වශයෙන් ගත නොහැකිය. ප්‍රකරණබද්ධව පමණක් නිශ්චිත අර්ථයක් සලසා ගත හැකිය.

d. 今天到北京来的人很多。(Jīntiān dào běijīng lái de rén hěnduō.) - අද බෙයිජිං නගරයට විශාල ජනතාවක් පැමිණ තිබේ. (නිශ්චිත අර්ථයක් දැක්වෙන අතර අර්ථය ද පැහැදිලි ය.)

今天在那儿来的人很多。(Jīntiān zài nà'er lái de rén hěnduō.) - අද එහෙට විශාල ජනතාවක් පැමිණ තිබේ. (අර්ථය නිශ්චිත නොවේ. කියන තැනට අනුව නිශ්චිත වේ. හුදකලාව ගතහොත් යම්කිසි තැනක මිනිසුන් බහුල බව කිය වේ. ඊට වඩා වැඩි දෙයක් අර්ථ වශයෙන් ගත නොහැක. ප්‍රකරණබද්ධව පමණක් නිශ්චිත අර්ථයක් සලසා ගත හැකිය. කතා බහේ යෙදී සිටින දෙදෙනෙක් අතරට තවත් කෙනෙක් පැමිණේ. එවැනි අවස්ථාවක ආදේශක වචන භාවිතයෙන් තුන්වෙනි පාර්ශවයට නිශ්චිත අර්ථ ලබාගැනීමට නොහැකි වේ. එවැනි අවස්ථා සමාජ භාෂණවල කොතෙකුත් හමු වේ.

A: 朋友，我们一起去北京旅行吧。
(Péngyǒu, wǒmen yìqǐ qù běijīng lǚxíng ba.)

- මිතුරනි, අපි බෙයිජිං නගරය බලන්න යමු.
(මේ අතර C පැමිණේ.)

B: 我听说那儿这几天有很多人。
(wǒ tīng shuō nà'er zhè jǐ tiān yǒu hěnduō rén.)

- මට අහන්න ලැබුණා, මේ දවස්වල එහෙ ගොඩක් සෙනඟ කියලා.

මෙවැනි සංවාද අවස්ථාවක සිට (C) 那儿 (nà'er) - “එහෙ” යන ආදේශක වචනය තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වීමෙන් සංවාදයට සම්බන්ධ නොවීමට ද පුළුවන. 那儿 (nà'er) - “එහෙ” යන ආදේශක වචනය අදාළ ප්‍රකරණයට සම්බන්ධ වන නිසා නිශ්චිත අර්ථ නොදේ. එහිදී සංවාදයට එකතු වීමට සිට (C) අවශ්‍ය නම් ඔහු කරනුයේ 朋友, 那儿的 meaning 是什么? (péngyǒu, nà'er de yìsi shì shénme?) “මවං එහෙ කීවේ මොකක් ද?” වැනි වගාලාපයකින් ප්‍රකරණය තේරුම් ගැනීමට උත්සාහ කිරීමයි.

සාම්ප්‍රදායික සර්ව නාම හැටියට සැලකෙන බොහෝ වචන මේ ගණයට වැටෙන අතර ඊට අමතරව (සංඥා නාමවලින් ආදේශ කළ හැකි) ඇතැම් ස්ථාන නාම සහ කාලවාචී නාම ද මීට අයත් වේ. භාෂා සංස්ථිතිය සහ ප්‍රකරණය අතර ඇති සම්බන්ධය පැහැදිලිව පෙනෙන්නක් ලෙස මෙම ප්‍රකරණ පාලිත වචන දැක්විය හැකිය. වාගාලාපයක අර්ථ කථනයෙහිලා මේවා ඉතා වැදගත් වේ. බොහෝවිට ඒවායෙහි අර්ථ ප්‍රකරණ බද්ධ වේ. (රාජපක්ෂ, 2009: 101)

මෙම සඳහනට අනුව ආදේශක වචන වර්ග හතරක් ප්‍රකරණ විචාරය තුළ හඳුනා ගෙන ඇත. ඒවා පිළිබඳව නිවැරදිව හැදෑරීමෙන් භාෂා සංස්ථිතිය සහ ප්‍රකරණය අතර සම්බන්ධය පැහැදිලිව වටහා ගත හැකි බව අවධාරණය කෙරේ.

- i. සත්වවාචී (Personal Deixis)
- ii. කාලවාචී (Time Deixis)
- iii. ස්ථානවාචී (Place Deixis)
- iv. අවේනනික (Unperson Deixis)

ස්ථානවාචී ආදේශක වචන

ස්ථානවාචී ආදේශක යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ යම් ස්ථානයක් සඳහා යොදන නාමයකට ආදේශ වශයෙන් යොදා ගත හැකි වචනයයි. චීන භාෂාවෙහි ඒ සඳහා ආදේශක වචන දෙකක් දක්නා ලැබේ. සිංහල භාෂාවෙහි ස්ථානවාචී ආදේශක වචන හතරක් වේ.

චීන භාෂාව

i. 这儿 (zhè'er) / 这里 (zhèlǐ ii) -
මෙතන(භාෂකයාට සමීප)

ii. 那儿 (nà'er) / 那里 (nàlǐ) -
අතන, එතන, ඔතන (ශ්‍රාවකයාට සමීපව, භාෂක සහ ශ්‍රාවක දෙදෙනාටම මදක් ඇතින් හෝ අනභිමුඛයෙහි)

චීන භාෂාවෙහි වරනැගීම් ස්වරූපයක් නැති හෙයින් ස්ථානවාචී ආදේශක වචන විහක්ති හේදයකින් තොරව වාගාලාපයක කෙතැනක වුවත් එකම ස්වරූපයෙන් පෙනීසිටියි.

a. “这里有 没有根据鲁迅小说拍成的电影DVD”
(zhè li yǒu méiyǒu gēnjù lǔxùn xiǎoshuō pāi chéng de diànyǐng DVD?)

- මෙහෙ ලූජුන්ගෙ ((1881-1936) චීන ජාතික සාහිත්‍යකරුවෙකි) නවකතා අනුව තීර රචනය කළ චිත්‍රපට තියෙනවද ?

b. “我打算在这儿学习到明年七月” (wǒ dǎsuàn zài zhè'èr xuéxí dào míngnián qī yuè.) - මම මෙහෙ ඉඳන් එන අවුරුද්දේ හත්වෙනි මාසෙ වෙනකල් ඉගෙනගන්න සැලසුම් කරනවා.

c. “春节的时候那儿的很多东西都很贵” (chūnjié de shíhòu nà'èr de hěnduō dōngxī dū hěn guì.) - වසන්ත කාලයේ එහෙ හුඟක් බඩුවල මිල අධිකයි.

d. “老师让我们明天七点半来那里” (lǎoshī ràng wǒmen míngtiān qī diǎn bàn lái nàlǐ.)
- හෙට හත හමාරට එහෙට එන්න කියලා ටීචර් අපට කීවා.

චීන භාෂණ සංවාද

ප්‍රකරණාර්ථයෙහි - “我来这儿以后，很想朋友”
(wǒ lái zhè'èr yǐhòu, hěn xiǎng péngyǒu.)

මම මෙහෙට ආවට පස්සෙ යහළුවන්ව ගොඩක් මතක් වෙනවා.

නිශ්චිත අර්ථයෙහි - “我来中国以后，很想朋友。”

(wǒ lái zhōngguó yǐhòu, hěn xiǎng péngyǒu.)

මම චීනට ආවට පස්සෙ යහළුවන්ව ගොඩක් මතක් වෙනවා.

ප්‍රකරණාර්ථයෙහි - “我去那儿以前不会说汉语。”

(wǒ qù nà'er yǐqián bù huì shuō hànyǔ.)

මට එහෙට යන්න කලින් චීන භාෂාව කතා කරන්න බැහැ.

නිශ්චිත අර්ථයෙහි - “我去中国以前不会说汉语。”

(wǒ qù zhōngguó yǐqián bù huì shuō hànyǔ.)

මට චීනට යන්න කලින් චීන භාෂාව කතා කරන්න බැහැ.

田芳：罗兰，你们国家的时间跟这儿不一样吧？(tián fāng: Luólán, nǐmen guójiā de shíjiān gēn zhè'er bù yīyàng ba?)

නියැත්තන්ගේ: ලුවෝලන්, ඔයාලගෙ රටේ වෙලාව මෙහෙට වඩා වෙනස් ද?

罗兰：当然不一样。我们那儿跟这儿有七个小时的时差呢。(luólán: dāngrán bù yīyàng. wǒmen nà'er gēn zhè'er yǒu qī gè xiǎoshí de shíchā ne.)

ලුවෝලන්, ඇත්තටම වෙනස්, එහෙයි මෙහෙයි අතර පැය හතක කාල පරතරයක් තියෙනවා.

田芳：你们那儿早还是这儿早？(tián fāng: nǐmen nà'er zǎo háishì zhè'er zǎo?)

නියැත්තන්ගේ: කලින් උදා වෙන්නෙ, ඔයාලගෙ ප්‍රදේශයේ වෙලාවද, එහෙම නැත්නම්, මෙහෙ වෙලාව ද ?

罗兰：这儿比我们那儿早七个小时。现在这儿是上午八点多，我们那儿才夜里一点多。(luólán: zhè'er bǐ

wǒmen nà'er zǎo qī gè xiǎoshí. xiànzài zhè'er shì shàngwǔ bā diǎn duō, wǒmen nà'er cái yèlǐ yīdiǎn duō.)

ලුවෝලන්: අපේ එහෙට වඩා මෙහෙ පැය හතක් කලින්. මෙහෙ දැන් වෙලාව උදේ අටටත් වැඩියි, අපේ එහෙ රාත්‍රී එක පහුවෙලා විතරයි.

田芳: 季节跟这儿一样吗? (tián fāng: jìjié gēn zhè'er yīyàng ma?)

නියැන්ගන්ග්: මෙහෙයි එහෙයි සෘතු සමාන ද?

罗兰: 季节跟这儿一样, 也是春, 夏, 秋, 冬四个季节。(luólán: jìjié gēn zhè'er yīyàng, yěshì chūn, xià, qiū, dōng sì gè jìjié.)

ලුවෝලන්: මෙහෙයි එහෙයි සෘතු සමානයයි, වසන්ත, ශ්‍රීෂ්ම, හේමන්ත, ශීත යන සෘතු හතරයි.

田芳: 气候跟这儿一样不一样? (tián fāng: qìhòu gēn zhè'er yīyàng bù yīyàng?)

නියැන්ගන්ග්: මෙහෙයි එහෙයි කාලගුණය සමාන ද නැති ද ?

罗兰: 不一样。这儿的夏天很热, 我们那儿夏天没有这么热。(luólán: bù yīyàng. zhè'er de xiàtiān hěn rè, wǒmen nà'er xiàtiān méiyǒu zhème rè.)

ලුවෝලන්: මෙහෙ ශ්‍රීෂ්ම සෘතුව ගොඩක් රස්නෙයි, අපේ එහේ ශ්‍රීෂ්ම සෘතුව මේ තරම් රස්නෙ නෑ.

田芳: 冬天冷不冷? (tián fāng: dōngtiān lěng bù lěng?)

නියැන්ගන්ග්: ශීත සෘතුව සීතල ද නැති ද ?

罗兰: 冬天跟这儿一样冷, 但是不常刮大风。(luólán: dōngtiān gēn zhè'er yīyàng lěng, dànshì bù cháng guā dàfēng.)

ලුවෝලන්: ශීත සෘතුව මෙහෙත් එක්ක බලද්දි සමානයි. ඒත් නිතරම තද සුළං හමන්නෙ නැහැ.

田芳: 常下雪吗? (tián fāng: cháng xià xuě ma?)

නියැන්ෆන්ග්: නිතරම හිම වැටෙනවා ද?

罗兰: 不但常常下雪, 而且下得很大。这儿呢? (luólán: bùdàn chángcháng xià xuě, érqiě xià dé hěn dà. zhè'er ne?)

ලුවෝලන්: නිතරම හිම වැටෙන්නෙ නැති වුනත්, ගොඩක් හිම වැටෙනවා. මෙහෙට කොහොම ද ?

田芳: 这儿冬天不常下雪。(tiánfāng: zhè'er dōngtiān bù cháng xià xuě.)

නියැන්ෆන්ග්: මෙහෙ ශීත සෘතුවේ නිතරම හිම වැටෙන්නෙ නැහැ.

මෙම සංවාදයෙහි 这儿 (zhè'er) - මෙතන, මෙහෙ, 那儿 (nà'er) - අතන, එතන, ඔතන අරහෙ, එහෙ, වැනි වචන භාවිත කෙරිණි. ඒවා ස්ථානවාචී ආදේශක වචන වේ. තනි තනිව ගත් කල නිශ්චිත අර්ථ නොදෙන අතර ප්‍රකරණබද්ධ වූ පසු නිශ්චිතාර්ථ වේ. "zhè'er dōngtiān bù cháng xià xuě., මෙහෙ ශීත සෘතුවේ නිතරම හිම වැටෙන්නෙ නැහැ." යන යෙදුම තුළ zhè'er - මෙතන යන්නෙන් අදහස් කළේ කුමක් ද?, ක්‍රීඩා පිට්ටනියක් ද, පාරක් ද, සොහෙන් බිමක් ද, පන්සලක් ද, පාසලක් ද යන්න ප්‍රකරණයෙන් තොරව ගත් විට අපට නොවැටහුණත් ඒ හා බැඳුණු ප්‍රකරණය දන්නා ශ්‍රාවකයාට එය වැටහේ. උක්ත සංවාදය ස්ථානවාචී නිශ්චිතාර්ථ පදයක් සමඟ නැවත දැක්වීමෙන් ඒ බව තහවුරු වේ.

田芳: 罗兰, 你们城市的时间跟北京不一样吧? (tián fāng: Luólán, nǐmen chéngshì de shíjiān gēn běijīng bù yīyàng ba?)

නියැත්තන්ගේ: ලුවෝලන්, ඔයාලගෙ නගරෙ වෙලාව බෙයිජිංවලට වඩා වෙනස් ද?

罗兰: 当然不一样。我们合肥跟北京有七个小时的时差呢。(luólán: Dāngrán bù yīyàng. wǒmen héféi gēn běijīng yǒu qī gè xiǎoshí de shíchā ne.)

ලුවෝලන්: ඇත්තටම වෙනස්, හර්ගෙයි සහ බෙයිජිං අතර පැය හතක කාල පරතරයක් තියෙනවා.

田芳: 你们合肥早还是北京早? (tián fāng: nǐmen héféi zǎo háishì běijīng zǎo?)

නියැත්තන්ගේ: කලින් උදා වෙන්නෙ, ඔයාලගෙ හර්ගෙයි වෙලාවද, එහෙම නැත්නම්, බෙයිජිං වෙලාව ද ?

罗兰: 北京比我们合肥早七个小时。现在北京是上午八点多, 我们合肥才夜里一点多。(luólán: běijīng bǐ wǒmen héféi zǎo qī gè xiǎoshí. xiànzài běijīng shì shàngwǔ bā diǎn duō, wǒmen héféi cái yèlǐ yīdiǎn duō.)

ලුවෝලන්: අපේ හර්ගෙයි නගරයට වඩා බෙයිජිං පැය හතක් කලින්. මෙහෙ දැන් වෙලාව උදේ අටටත් වැඩියි, අපේ හර්ගෙයිවල රාත්‍රී එක පහුවෙලා විතරයි.

田芳: 季节跟北京一样吗? (tián fāng: jìjié gēn běijīng yīyàng ma?)

නියැත්තන්ගේ: බෙයිජිං සහ හර්ගෙයි සෘතු සමාන ද?

罗兰: 季节跟北京一样, 也是春, 夏, 秋, 冬四个季节。(luólán: jìjié gēn běijīng yīyàng, yěshì chūn, xià, qiū, dōng sì gè jìjié.)

ලුවෝලන්: බෙයිජිං සහ හර්ගෙයි සෘතු සමානයි, වසන්ත, ශ්‍රීෂ්ම, හේමන්ත, ශීත යන සෘතු හතරයි.

田芳：气候跟北京一样不一样？(tián fāng: qìhòu gēn běijīng yīyàng bù yīyàng?)

නියැන්ගන්ග්: බෙයිජිං සහ හර්බෙයි කාලගුණය සමාන ද නැති ද ?

罗兰：不一样。北京的夏天很热，我们合肥夏天没有这么热。(luólán: bù yīyàng. běijīng de xiàtiān hěn rè, wǒmen héféi xiàtiān méiyǒu zhème rè.)

ලුවෝලන්: අසමානයි. බෙයිජිංවල ශ්‍රීෂ්ම ඍතුව ගොඩක් රස්නෙයි, අපේ හර්බෙයිවල ශ්‍රීෂ්ම ඍතුව මේ තරම් රස්නෙ නැ.

田芳：冬天冷不冷？(tián fāng: dōngtiān lěng bù lěng?)

නියැන්ගන්ග්: ශීත ඍතුව සීතල ද නැති ද ?

罗兰：冬天跟北京一样冷，但是不常刮大风。(luólán: dōngtiān gēn běijīng yīyàng lěng, dànshì bù cháng guā dàfēng.)

ලුවෝලන්: ශීත ඍතුව බෙයිජිං එක්ක බලද්දි සමානයි. ඒත් නිතරම තද සුළං හමන්නෙ නැහැ.

田芳：常下雪吗？(tián fāng: cháng xià xuě ma?)

නියැන්ගන්ග්: නිතරම හිම වැටෙනවා ද?

罗兰：不但常常下雪，而且下得很大。北京呢？(luólán: bùdàn chángcháng xià xuě, érqiě xià dé hěn dà. běijīng ne?)

ලුවෝලන්: නිතරම හිම වැටෙන්නෙ නැති වුනත්, ගොඩක් හිම වැටෙනවා. බෙයිජිංවලට කොහොම ද ?

田芳：北京冬天不常下雪。
(tián fāng: běijīng dōngtiān bù cháng xià xuě.)

නියැත්තන්ගේ බෙයිජිංවල ශීත සෘතුවේ නිතරම හිම වැටෙන්නේ නැහැ.

සංවාදයෙහි යොදාගත් 北京 (běijīng) - බෙයිජිං සහ 合肥 (héféi) - හර්ෆෙයි යනු නිශ්චිතාර්ථවත් ස්ථානවාචී පද වන අතර ඒවා ආදේශක වචන නොවේ. කෝෂාර්ථයම අර්ථවත් කරන හෙයින් පරිවර්තන කාර්යයෙහිදී වුව ද ගැටලු මතු නොවේ.

සිංහල භාෂාව

- I. මෙතන / මෙහෙ (භාෂකයාට සමීපව)
- II. ඔතන / ඔහෙ (ශ්‍රාවකයාට සමීපව)
- III. අතන / අරහෙ (දෙන්නටම මදක් ඇතින්)
- IV. එතන / එහෙ (අනභිමුඛයෙහි)

ස්ථානවාචී ආදේශක වචන විභක්තිවල වරන්ගීම

- I. මෙතන - මෙතන, මෙතනට, මෙතනින්, මෙහි
- II. ඔතන - ඔතන, ඔතනට, ඔතනින්, ඔහි
- III. අතන - අතන, අතනට, අතනින්
- IV. එතන - එතන, එතනට, එතනින්, එහි
- I මෙහෙ- මෙහෙ, මෙහෙට, මෙහෙන්
- II. ඔහෙ- ඔහෙ, ඔහෙට, ඔහෙන්
- III. අරහෙ, - අරහෙ, අරහෙට, අරහෙන්
- IV. එහෙ - එහෙ, එහෙට, එහෙන්

භාෂණ සිංහල සංවාද

තාත්තා : “පුතා අද අරහෙ ගියා ද?”

පුතා : “එහෙ යන්න වෙලාවක් තිබුණෙ නෑ තාත්තෙ.”

තාත්තා : “එතන මේ දවස්වල හරියට සෙනඟ පිරිලා”

පුතා : “ඒත් මම එතන ඉන්න හරි ආසයි තාත්තෙ.”

මෙම සංවාදයෙහි අරහෙ, එහෙ, එතන වැනි වචන භාවිත කෙරිණි. ඒවා ස්ථානවාචී ආදේශක වචන වේ. තනි තනිව ගත් කල නිශ්චිත අර්ථ නොදෙන අතර ප්‍රකරණබද්ධ වූ පසු නිශ්චිතාර්ථ වේ. “එතන ඉන්න හරි ආසයි” යන යෙදුම තුළ “එතන” යන්නෙන් අදහස් කළේ කුමක් ද?, ක්‍රීඩා පිට්ටනියක් ද, පාරක් ද, සොහොන් බිමක් ද, පන්සලක් ද, පාසලක් ද යන්න ප්‍රකරණයෙන් තොරව ගත් විට අපට නොවැටහුණත් ඒ හා බැඳුණු ප්‍රකරණය දන්නා ශ්‍රාවකයාට එය වැටහේ. එම සංවාදය ස්ථානවාචී නිශ්චිතාර්ථ පදයක් සමඟ නැවත දැක්වීමෙන් ඒ බව තහවුරු වේ.

තාත්තා : “පුතා අද කැළණි පන්සල් ගියා ද?”

පුතා : “කැළණි පන්සලට යන්න වෙලාවක් තිබුණෙ නෑ තාත්තෙ.”

තාත්තා : “කැළණි පන්සලේ මේ දවස්වල හරියට සෙනඟ පිරිලා”

පුතා : “ඒත් මම කැළණි පන්සලේ ඉන්න හරි ආසයි තාත්තෙ.”

එහිදී යොදාගත් කැළණි පන්සල යන්න නිශ්චිතාර්ථවත් පදයකි. ආදේශක වචනයක් නොවේ. කෝෂාර්ථයම අර්ථවත් කරන හෙයින් පරිවර්තන කාර්යයෙහිදී වුව ද ගැටලු මතු නොවේ. මේ ආකාරයෙන් ස්ථානවාචී ආදේශක වචන භාෂා දෙකෙහි සංඛ්‍යාත්මකව, ගුණාත්මකව වෙනස් වනවා සේම ව්‍යාකරණ වශයෙනුත් භාෂාවෙන් භාෂාවට වෙනස් වේ.

ස්ථානවාචී ආදේශක පදවල ව්‍යාකරණය

ව්‍යාකරණමය ඒකක

- a. “这里有电影DVD。” (zhè li yǒu diànyǐng DVD.)
- මෙහෙ විත්‍රපට තියෙනවා. (නාම පදයක් ලෙස)
- b. “我打算在这儿学习。” (wǒ dǎsuàn zài zhè'er xuéxí.) - මම මෙහෙ ඉදන් ඉගෙනගන්න සැලසුම් කරනවා. (නාම පදයක් ලෙස)
- c. “那儿的東西很貴。” (nà'er de dōngxī hěn guì.) - එහෙ බඩු මිල අධිකයි. (නාම විශේෂණ පදයක් ලෙස)
- d. “老师让我们明天来那里。” (lǎoshī ràng wǒmen míngtiān lái nàlǐ.) - හෙට එහෙට එන්න කියලා ටීචර් අපට කීවා. (නාම පදයක් ලෙස)
- e. 这儿的夏天很热，我们那儿夏天没有这么热。(zhè'er de xiàtiān hěn rè, wǒmen nà'er xiàtiān méiyǒu zhème rè.) මෙහෙ ග්‍රීෂ්ම සෘතුව හුගක් උණුසුම්, අපේ පලාතෙ ග්‍රීෂ්ම සෘතුව මේ තරම් උණුසුම් නැත. (නාම විශේෂණ පදයක් ලෙස)

චීන භාෂාවේ ස්ථානවාචී ආදේශක වචන නාමපද සහ නාම විශේෂණ පද යන ව්‍යාකරණමය ඒකක වශයෙන් ඉහත වාක්‍යවල යෙදී ඇත. සිංහල භාෂාවෙහි “එහෙ, එහෙට, එහෙ මිනිස්සු, එහෙ බඩු” වැනි අවස්ථා විමසීමෙන්, සිංහල භාෂාවෙහි ස්ථානවාචී ආදේශක වචන ව්‍යාකරණාත්මක ඒකක වශයෙන් චීන භාෂාවට සමාන වන බව හඳුනා ගත හැකිය.

පාදයක යෙදෙන පිළිවෙල (Order)

පාදයක යෙදෙන පිළිවෙළ සලකා බැලීමේදී චීන සිංහල භාෂාද්වයෙහි හමුවන ප්‍රධාන අසමානතාවක් පෙන්නුම් කෙරෙයි. ලෝකයෙහි භාෂා අතර වාක්‍යයක පිළිවෙළෙහි වෙනස්කම් හයක් පවතින අතර චීන සිංහල භාෂාද්වය ඉන් දෙකක් නියෝජනය කරයි.

එම වෙනස ස්ථානවාවී ආදේශක වචන යොදා ගනිමින් ව්‍යාකරණ ප්‍රවර්ග නිර්මාණය කිරීමේදී බලපානු ලබයි.

චිත භාෂාව - S V O

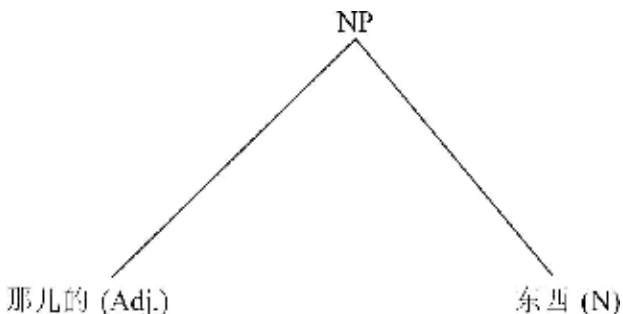
- a. “这里有电影DVD。” (zhè li yǒu diànyǐng DVD.) - මෙහෙ විත්‍රපට තියෙනවා' (S)
- b. “我在这儿。” (wǒ zài zhè'er.) - මම මෙහෙ ඉන්නවා. (O)
- c. “老师让我们明天来那里。” (Lǎoshī ràng wǒmen míngtiān lái nàlǐ.)
- හෙට එහෙට එන්න කියලා ටීවර් අපට කීවා. (O)

සිංහල භාෂාව - S O V

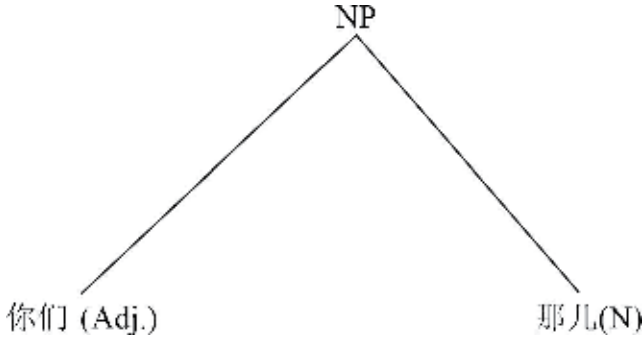
- a. “මම යනවා එහෙ, (O)
- b. එහෙ හරි හොඳයි. (S)

ස්ථානවාවී ආදේශක වචන නාම පාදයක යොදා ගැනෙන පිළිවෙළ

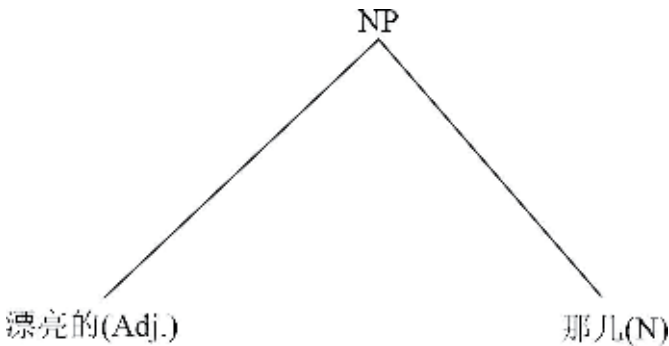
I. 那儿的東西 (nà'er de dōngxī) - එහෙ බඩු (නාම විශේෂණ පදයක් ලෙස)

II. 你们那儿:nǐmen nà'er) - ඔයාලගෙ එහෙ

III. 漂亮的那儿 :piàoliang de nà'er) - ලස්සන එහෙ

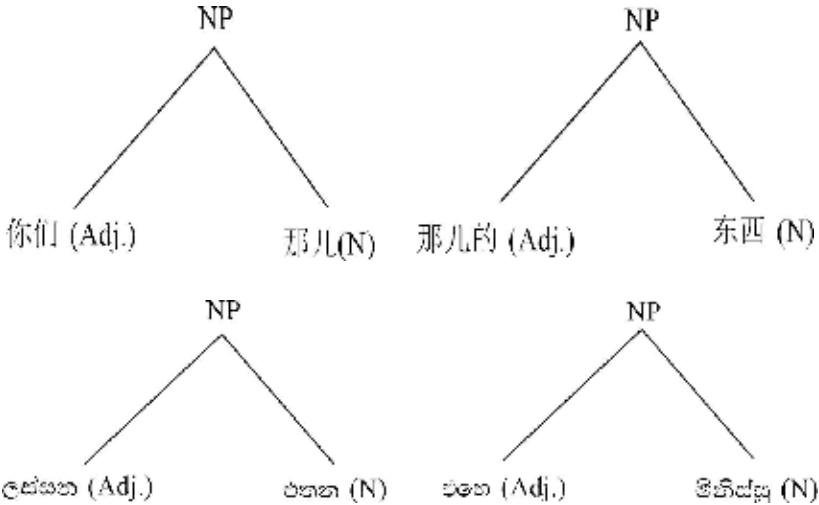

පාලන සිද්ධාන්තය (Government Theory)

නාමපාදයක නාමය කේන්ද්‍රීය පදය වන අතර ඉහත වර්ග කිරීමට අනුව ඒන භාෂාවේ සහ සිංහල භාෂාවේ ස්ථානවාචී ආදේශක වචන නාම පාදයක ප්‍රධාන භූමිකාව නියෝජනය කෙරෙයි. එම ලක්ෂණය භාෂාද්වයටම සාධාරණ වේ.

“පාදයක ප්‍රධාන ඒකකය, (The head of the phrase) එහි අත්‍යවශ්‍ය ඒකකය පාලනය කරනු ලබයි. එසේ පාලනය කරනු ලබන ඒකකය (Complement) පාලකය (Governer) ලෙසත් පාලනය වන ඒකකය පාලිතය (Governee) ලෙසත් හැඳින්වේ” (ආනන්දකිත්ති හිමි, 2002: 129-147).

මෙම ලක්ෂණය ස්ථානවාචී ආදේශක වචන යොදා ගැනීමේදී භාෂා දෙකෙහි ව්‍යාකරණ සමානතාවක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. ස්ථානවාචී සර්වනාම පද නාම පාදයක පාලකය (Governor) ලෙසත්, පාලිතය (Governee) ලෙසත් පෙනී සිටියි.

"N" නාම පාදවල ප්‍රධානියා වන අතර එයින් අනික් පද පාලනය කෙරෙයි. මෙය ස්වාධීන සිද්ධාන්තයක් වුවද අනෙක් සිද්ධාන්ත හා බැඳී පවතියි.

විභක්ති සිද්ධාන්තය (Case Theory)

යම් නාමපදයක විභක්ති ප්‍රත්‍ය වෙන් කොට හඳුනාගත හැකි නම් ඒවා පදිම මය විභක්ති ලෙස හැඳින්වේ. යම් නාමපදයක විභක්ති අර්ථය ඇතත් ප්‍රත්‍ය වශයෙන් වෙන් කළ නොහැකි නම් එම විභක්ති භාවමය විභක්ති ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. ජනක ව්‍යාකරණයෙහිදී වාග්වේදීහු භාවමය විභක්ති වඩා වැදගත් ලෙස සලකති. අනෙක් අතට එය සියලු භාෂාවන්ට පොදුවන අතර විශ්වසාධාරණ ද වේ. (ආනන්දකිත්ති හිමි, 2002: 129-147).

මේ අනුව විභක්ති සිද්ධාන්තය විභක්ති වර්ග දෙකක් යටතේ විග්‍රහ කෙරේ.

(1) පදිමමය විභක්ති (Morphological Case)

වින භාෂාව : විභක්ති අර්ථ දෙන නිපාත ඇසුරින් (සර්ග) පදිමමය විභක්ති නිර්මාණය වේ.

- a. 在这儿 (zài zhè'er) - මෙහෙ
- b. 季节跟这儿一样 (jìjié gēn zhè'er yīyàng) මෙහෙයි එහෙයි සෘතු සමානයයි,
- c. 到那儿(dào nà'er) - එහෙට
- d. 从那儿(cóng nà'er) - එහෙන්
- e. 这儿离(zhè'er lí) - මෙහි සිට
- f. 这儿的夏天 (zhè'er de xiàtiān) මෙහෙ ශ්‍රීෂ්ම සෘතුව
- g. 我们(的*那儿夏天 (wǒmen (de) nà'er xiàtiān) අපේ එහේ ශ්‍රීෂ්ම සෘතුව

සිංහල භාෂාව : විභක්ති ප්‍රත්‍ය ඇසුරින් පදිමමය විභක්ති නිර්මාණය වේ.

- a. මෙතන + ට- මෙතනට
- b. මෙතන + ඉන් - මෙතනින්
- c. මෙතන + එහි - මෙහි

(2) භාවමය විභක්ති (Abstract Case)

වින භාෂාව:

- a. 来那里。(lái nàlǐ) - එහෙට එන්න

- b. 这里有” (zhè li yǒu) මෙහෙ තියෙනවා.
- c. “你们那儿早还是这儿早? (nǐmen nà'er zǎo hái shì zhè'er zǎo?)
කලින් දවස උදා වෙන්නෙ, ඔයාලගෙ ප්‍රදේශයට ද එහෙම නැත්නම්, මෙහෙට ද?
- d. “我去那儿以前” (wǒ qù nà'er yǐqián) මම / මට එහෙට යන්න කලින්
- e. “来那里。” (lái nàlǐ) - එහෙට එන්න
- f. “来这儿以后” (lái zhè'er yǐhòu) - මෙහෙට ආවට පස්සෙ

සිංහල භාෂාව

- a. අද අරහෙ ගියා ද?”
- b. “එහෙ යන්න වෙලාවක් තිබුණෙ නෑ.”
- c. “එතන මේ දවස්වල හරියට සෙනඟ පිරිලා”
- d. “ඒත් මම එතන ඉන්න හරි ආසයි..”

ස්ථානවාවී සර්වනාම පද භාවිතයේදී, විභක්ති සිද්ධාන්තයෙහි විස්තර වන පරිදි පදිමමය විභක්ති සහ භාවමය විභක්ති වීන සිංහල භාෂාද්වයෙහිම හඳුනා ගත හැකි වීම සමානතාවක් ලෙස නම් කළ හැකිය. අසමානතාව වන්නේ ඒවා වාක්‍යයක යෙදෙන පිළිවෙළයි.

- a. 去那儿 (qù nà'er) - යනවා අරහෙ
- b. අරහෙ යනවා

ඉහත කරුණු සැලකිල්ලෙන් විමසීමෙන් වීන භාෂාවේ සහ සිංහල භාෂාවේ ස්ථානවාවී ආදේශක වචන සම්බන්ධ සම්මත කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකිය.

I. චීන සිංහල භාෂාද්වයෙහි සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයෙහි ස්ථානවාචී පද කොටසෙහිලා සැලකෙන 这儿 (zhè'er) / 这里 (zhèlǐ) "那儿 (nà'er) / 那里 (nàlǐ), මෙතන, ඔතන , අතන, එතන යන පද (යම් ස්ථානයක් සඳහා යොදන නාමයකට ආදේශ වශයෙන් යොදා ගත හැකි වචන) වාග්විද්‍යානුකූලව ස්ථානවාචී ආදේශක වචන යටතේ හඳුනා ගත හැකිය.

II. භාෂාද්වයෙහි ස්ථානවාචී ආදේශක නිශ්චිත අර්ථ දක්වන්නේ ප්‍රකරණ බද්ධව ගත් කල පමණි.

III භාෂාද්වයෙහි ස්ථානවාචී ආදේශක සංඛ්‍යාත්මකව වෙනස් වේ. සිංහල භාෂාවෙහි හතරකුත්, චීන භාෂාවෙහි දෙකකුත් වශයෙනි.

IV. භාෂාද්වයෙහි ස්ථානවාචී ආදේශක ගුණාත්මකව සමාන වේ. ඇතැම් ආදේශක වචන මෙන් ගරු අගරු හේදයක් ප්‍රකාශ නොකෙරෙයි.

V. භාෂාද්වයෙහි ස්ථානවාචී ආදේශක භාෂණාර්ථ වශයෙන් සමාන වේ. එහෙත් සිංහල භාෂාවෙහි පද හතරකින් කෙරෙන ස්ථානවාචී ආදේශක පද සන්නිවේදනය චීන භාෂාවෙහි පද දෙකකින් සිදු කිරීම සිදු වේ.

VI. ව්‍යාකරණමය වශයෙන් භාෂාද්වයෙහි සමානතා මෙන්ම අසමානතා හඳුනා ගත හැකිය.

VII. භාෂාද්වයෙහි වාක්‍ය නිර්මාණ පිළිවෙලෙහි වෙනස අසමානතා කෙරෙහි බලපා ඇත.

VIII. භාෂාද්වයෙහි භාෂණයෙහි මෙන්ම ලේඛනයෙහිත් ස්ථානවාචී ආදේශක දැකිය හැකිය. ඒවා ආදේශක වචනවල ස්වරූපයෙන් භාවිත වන බව ප්‍රකරණ විචාරය යටතේ පැහැදිලි කෙරෙයි.

නිගමනය

වාග්විද්‍යා විෂය ක්ෂේත්‍රයෙහි අර්ථ විචාරය ඓතිහාසිකව අංශ දෙකක් ඔස්සේ සංවර්ධනය වී ඇත. ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරය එහි දෙවැන්න ලෙස හඳුනා ගැනෙයි. ප්‍රකරණ අර්ථ විචාරයෙහි ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස ආදේශක වචන කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයෙහි සර්වනාම, කාලවාචී, ස්ථානවාචී නාමපද (යම් ස්ථානයක්, යම් කාලයක් සඳහා යොදන නාමයකට ආදේශ වශයෙන් යොදා ගත හැකි වචන) වෙනස් ආකාරවලින් වර්ග කෙරෙනු දැක ගත හැකිය. ඒ අතර ස්ථානවාචී ආදේශක පද සජීවී භාෂා භාවිතයේදී ප්‍රකරණාර්ථය සහ නිශ්චිතාර්ථය වශයෙන් වෙන් වෙන්ව අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ප්‍රකරණ බද්ධව පමණක් නිශ්චිතව අර්ථවත් වන බව පැහැදිලි වෙයි.

අධ්‍යයනයෙහි ඉදිරිපත් කෙරුණු කරුණු අනුව සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයෙහි නාම කොටසට අයත් ස්ථානවාචී ආදේශක පද විශේෂය (යම් ස්ථානයක් සඳහා යොදන නාමයකට ආදේශ වශයෙන් යොදා ගත හැකි වචන) වාග්විද්‍යාත්මකව ස්ථානවාචී ආදේශක වචන වශයෙන් විග්‍රහ කිරීම විද්‍යාත්මක මෙන්ම තාර්කිකව වැදගත්ය යන්න නිගමනය කෙරෙයි. ස්ථානවාචී ආදේශක වචන විමසීමේදී, ස්ථානවාචී ආදේශක වචන හැදෑරීමට සහ විග්‍රහ කිරීමට ප්‍රකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදුවිය යුත්තක් බව අවසාන වශයෙන් නිගමනය කළ හැකිය.

පරිශීලිත මූලාශ්‍රය

කරුණානිලක, එස්. ඩබ්ලිව්. (2005). භාෂා සමීක්ෂා. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

කරුණානිලක, එස්. ඩබ්ලිව්. (1996). වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

ජයසේකර, චිත්‍රා. (1996). වාග්විද්‍යාත්මක ලිපි. කැලණිය: සම්භාව්‍ය ප්‍රකාශන.

දිසානායක, ජේ. ඩී. (2005). භාෂාවක භාවිතය හා විග්‍රහය. පන්තිපිටිය: ස්ටෑම්පර්ඩ් ලේක් ප්‍රකාශන.

ධර්මදාස, කේ. එන්. ඕ. (1996). ද්විභාෂකත්වය. කොළඹ: රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව.

ධර්මදාස, කේ. එන්. ඕ. (1972). භාෂාව හා සමාජය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

නාගින හිමි, කඹුරුගමුවේ. (සංස්.) (1991). වාග්විද්‍යා 4. කැලණිය: වාග්විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය.

නාගින හිමි, කඹුරුගමුවේ. (සංස්.) (2000). වාග්විද්‍යා 7. කැලණිය: වාග්විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය.

බලගල්ලේ විමල්. ජී. (1995). භාෂා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

බලගල්ලේ, විමල්. ජී. (2014). භාෂී සන්නිවේදනය අර්ථවිචාරය හා උපයෝගිතා විචාරය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

බලගල්ලේ, විමල්. ජී. (2004). සිංහල භාෂාධ්‍යයන ලිපි 1. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

බලගල්ලේ, විමල්. ජී. (1992). සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

බලගල්ලේ, විමල්. ජී. (1998). සිංහල භාෂාධ්‍යයන ඉතිහාසය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

රාජපක්ෂ, ආර්. එම්. ඩබ්. (1999) භාෂා උපාර්ජනය. කැලණිය: දර්ශක ප්‍රකාශන

රාජපක්ෂ, ආර්. එම්. ඩබ්. (සංස්.) (1992). භාෂා විඥාන 2. කොළඹ: සමයවර්ධන.

රාජපක්ෂ, ආර්. එම්. ඩබ්. (2009). වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය 2. කැලණිය: වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය

රාජපක්ෂ, ආර්. එම්. ඩබ්. (සංස්.) (1994). වාග්විද්‍යා 8. කැලණිය: වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය.

රාජපක්ෂ, ආර්. එම්. ඩබ්. (සංස්.) (1995). සම්භාව්‍ය ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංග්‍රහය. කැලණිය: සම්භාව්‍ය ප්‍රකාශන.

රාජපක්ෂ, ආර්. එම්. ඩබ්. (සංස්.) (1995). සම්භාව්‍ය ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංග්‍රහය 2. කැලණිය: සම්භාව්‍ය ප්‍රකාශන.

වික්‍රමසිංහ, එම්. (සංස්.) (1987). වාග්විද්‍යා 3. කොළඹ: රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව.

වික්‍රමසිංහ, එම්. (සංස්.) (1994). වාග්විද්‍යා 5. කැලණිය: වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය.

විජේමානන්, පියසීලී. (2016). භාෂා විමංසා. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.

විමලානන්ද හිමි, ගල්කිරියාගම. (සංස්.) (2003). වාග්විද්‍යා 8. කැලණිය: වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය.

- විමලවංස හිමි, බද්දේගම. (1957). සිංහල භාෂා පරිච්ඡේදය. කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම.
- සිල්වා, සුගතපාල. (1963). භාෂා විමර්ශනය. මහරගම: සීමාසහිත සමන් ප්‍රකාශකයෝ. පි. 26
- සාසනතිලක, මාතලේ. (1960). වාග්විද්‍යාව. කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන පුද්ගලික සමාගම. .
- සුමනසේනි, පල්ලන්තර. (1966). වාග්විද්‍යාත්මක සිංහල ව්‍යාකරණය. කොළඹ 10: ස්වභාෂා මුද්‍රණාලය.
- සුමනරත්න, අලහේනේගම. (සංස්.) (2018). පඤ්ඤාසෝමාභිනන්දන. නාන්තන්ඩිය: ශ්‍රී පුෂ්පාරාම පුරාණ විහාරය.
- Dhammadinna, N. (2016). Our Chinese - Text book 1. Bambalapitiya: Wijitha yapa Prakashana.
- Liu, X. (ed.) (2002). New Practical Chinese Reader –Textbook 1. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Liu, X. (ed.) (2002). New Practical Chinese Reader –Textbook 2. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- 寄州, 杨. (ed.) (2006). 汉语教程-第二册上. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- 寄州, 杨 (ed.) (2006). 汉语教程-第二册下. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- 婧, 张. (ed.) (2008). 语法精讲精练. Beijing: Beijing Foreign Languages Printing House.
- 兰萍, 曹. (ed.) (2008). 现代汉语词典第五版. 北京:商花中书管'
- 晓群, 俞. (ed.) (1979). 现代汉语八百词. 辽宁:辽宁教育出版社.
- 中伟, 吴. (ed.) (2010). නූතන චීන භාෂාව - පාඩම් පොත. බෙයිජිං: බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය.